

Městys Kunvald

Založení lze datovat do druhé poloviny 13. století, kdy byl zdejší kraj kolonizován nejspíše německými osadníky, stejně jako některá okolní města a obce, avšak je prokazatelné, že české osídlení zde převládlo již v polovině 14. století. Kunvald patřil od roku 1389 k panství Litickému.

Kunvald je pro náš národ významným historickým místem, neboť se zde v letech 1457 či 1458 usadila skupina lidí myšlenkově vycházející z učení Petra Chelčického a dala základ nové české církvi – Jednotě bratrské.

Kunvaldský Slavín

U kostela Sv. Jiří naleznete prostranství, které nazýváme Kunvaldským Slavínem a které rozšířilo a doplnilo naučnou stezku „Po stopách Jednoty bratrské“.

Chceme stále tuto velmi významnou historickou událost, kterou nepochybně založení Jednoty bratrské v Kunvaldě je, připomínat a nově vybudovaným „Kunvaldským Slavínem“ chceme připomínat i významné osobnosti s Kunvaldem spojené. A to ať již tyto osobnosti z Kunvaldu pocházely, nebo se v Kunvaldu cítily dobře, usadily se zde a mnozí z nich zde dlouhodobě pobývali a pracovali.

Pamětními deskami si připomínáme významné osobnosti, kterým by nejen Kunvald, ale bez přílišné skromnosti, celý národ měl vzdát svůj hold, neboť to byli lidé vzdělaní, stateční, talentovaní a své schopnosti uplatnili ve prospěch mnoha dalších.

Matěj z Kunvaldu (* neznámé - † 1500)

- roku 1467 zvolen prvním biskupem Jednoty bratrské. Byl jím do své smrti roku 1500.

Antonín Kodítek (Kodytek) (* záznam o křtu 14. 8. 1746 - † 2. 1. 1788)

- učitel v Kunvaldě v letech 1764 - 1786 – kronikář, z jehož pera vzešlo Poznamenání věcí pamětihodných – tzv. Kodytkova kronika.

Ignác Bílek (* 28. 2. 1826 - † 28. 12. 1899)

- tajný papežský rada Lva XIII, nositel Zlatého záslužného kříže s korunou, biskupský konsistorní rada, notář a vikář, Zakladatel Nadace farního chudobince v Kunvaldě a spoluzakladatel Lyerovy a Bílkovy nadace pro studenty.

Jan Evangelista Mítvalský (* 1. 6. 1861 - † 7. 9. 1899)

- docent očního lékařství, vynikající oftalmolog, autor vědeckých prací světového významu, člen oftalmologických společností v Heidelbergu a Francii.

František Bílek (* 16. 12. 1885 - † 29. 3. 1972)

- zakladatel moderní zootechniky, jeden z nejvýznamnějších světových genetiků své doby, zachránce starokladrubského vraníka a koně Przewalského, zakladatel Hipologického muzea ve Slatiňanech.

Ludvík Vacátko (* 19. 8. 1873 - † 26. 11. 1956)

- akademický malíř, profesor kreslení, autor jezdeckého portrétu TGM, vynikající znalec anatomie zvířat, především koní, asistent Luďka Marolda při vytváření slavného a monumentálního díla Bitvy u Lipan.

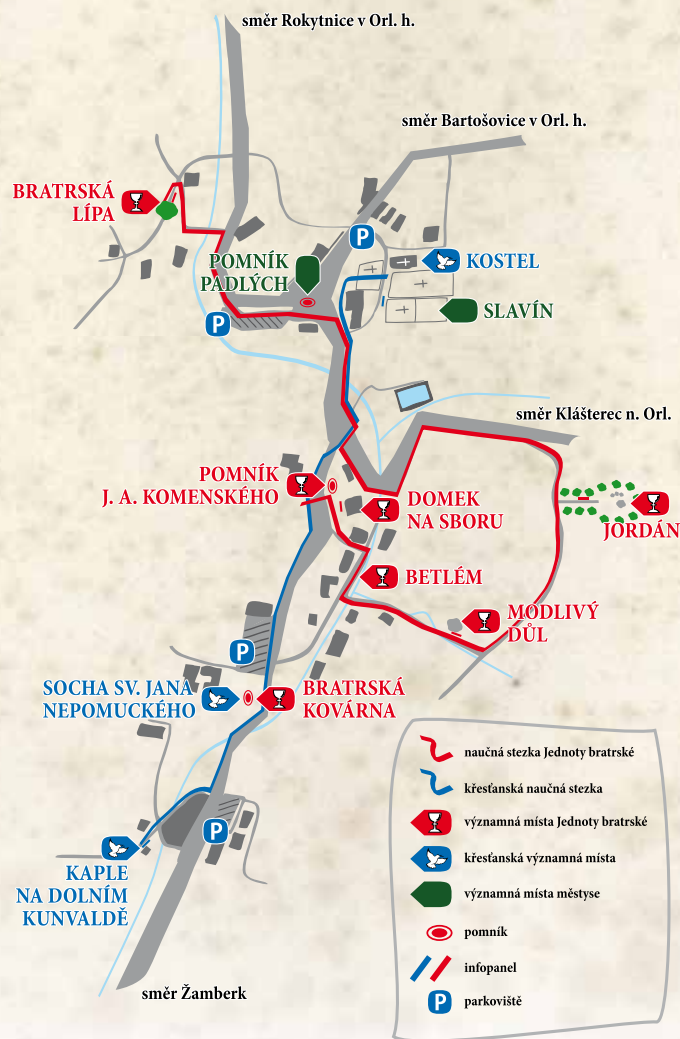
František Kalous (* 24. 6. 1911 - † 9. 11. 1968)

- významný člen Sokola, výrobce lyží, několikanásobný přeborník republiky ve skoku na lyžích, běhu na lyžích a závodě sdruženém, získal III. místo na lyžařských závodech pořádaných Svazem slovanského sokolstva v Bohinji v Jugoslávii.

František Trejtnar (* 7. 3. 1917 - † 4. 12. 1982)

- plukovník in memoriam, pilot 310. čs. stíhací perutě RAF. Při jednom z leteckých bojů, ač sám zraněn, zásadně přispěl k získání postrachu nebe - nepoškozeného stroje Fw-190, což vedlo k nové taktice boje ve prospěch spojeneckých letců.

Mapa naučné stezky „Po stopách Jednoty bratrské a dalších významných místech Kunvaldu“

Vzpomínka na

plukovníka Františka Trejtnara

pilota 310. československé stíhací perutě RAF při příležitosti 100. výročí narození spojená s odhalením pamětní desky v jeho rodišti – Kunvaldu za účasti válečného veterána generálmajora Emila Bočka pilota 310. československé stíhací perutě RAF a rodiny plukovníka Františka Trejtnara.

Kunvald 16. září 2017

10.00 hod – 21.00 hod – centrum městyse Kunvald, sokolovna Kunvald, Masarykova základní škola a mateřská škola Kunvald

František Trejtnar,

příslušník 310. československé stíhací perutě RAF ve Velké Británii, se narodil 7. března 1917 v Kunvaldu v čp. 191.

Absolvoval školu leteckého dorostu v Prostějově a stal se pilotem Československé armády. Po obsazení naší republiky Němci v roce 1939 odešel do Polska. Zde vstoupil do československé vojenské skupiny. Za krátký čas spolu s dalšími odjel do Francie, kde byl zatím přijat do Cizinecké legie. Když německým útokem 1. září 1939 na polský Gdansk vypukla válka, byl přeřazen do naší tvořící se zahraniční armády ve Francii a poslán do přeškolovacího pilotního výcviku.

Po pádu Francie následoval dramatický přesun do Velké Británie, kde byl přijat do RAF jako pilot a poslán do předoperačního výcviku, po jehož absolvování byl 4. listopadu 1940 přemístěn k 310. čs. stíhací peruti na letišti Duxford a zařazen jako operační pilot.

Následovaly dny hotovostí a startů proti německým letadlům, která útočila na území Velké Británie.

19. března 1941 byl přemístěn k technické jednotce jako zalétávací pilot na přezkušování nových letounů z výroby před jejich odesláním k bojovým perutím. V tomto zařazení nebyl František Trejtnar spokojen a žádal o opětovné zařazení k operačnímu létání. Bylo mu vyhověno a vrátil se ke své původní peruti.

5. června 1942 při leteckém souboji poškodil jeden letoun Fw-190 a hned 10. června poškodil další Fw-190 a jeden sestřelil. Tento typ německých stíhacích letounů byl nový a některými svými parametry převyšoval britské Spitfiry.

23. června při jednom z dalších vzdušných soubojů s německým Fw-190 zatlačil František Trejtnar tento letoun do hloubky anglického území, sám byl však zraněn jeho střelbou a vzápětí sestřelen. Souboj trval 20 minut. Při seskoku padákem si zlomil nohu, a následoval jeho pobyt v nemocnici.

Tento vzdušný souboj ale vešel do historie a vyřešil tak problém, který v Anglii řešili a jehož podstatou bylo získání tohoto německého letounu – za tímto účelem byla v Anglii připravena operace „Airthief“ – odvážná akce, která by jistě nezůstala bez obětí, byla naplánována na červenec 1942, jejímž cílem bylo ukrást Fw-190 z jednoho ze severofrancouzských letišť a přeletět s ním do Anglie. Operace ale nakonec byla odvolána.

Zásluhou Františka Trejtnara byl tak získán nepoškozený Fw-190, který pro nedostatek paliva musel po souboji na anglickém území přistát. Tím dostali spojenečtí piloti příležitost se s ním seznámit a odhalit jeho slabiny, což jim velmi pomáhalo při dalších leteckých soubojích.

Po půlročním léčení se vrátil zpátky k operačnímu létání. Postupoval v hodnostech a byla mu udělována vyznamenání. Letecká válka se postupně přesouvala nad kontinent.

9. května 1945 se oženil a spolu s ostatními československými letci z Velké Británie se vrátil zpátky do vlasti 13. srpna 1945. Následovala další vyznamenání. Byl převelen do Brna na štáb letecké divize jako náčelník operačního oddělení. Ještě 1. března 1948 byl povýšen do hodnosti majora, ale nad západními letci se již výrazně smrákalo.

1. června 1950 byl propuštěn z činné služby, následovalo vystěhování z bytu. Volba civilního zaměstnání byla pro bývalé západní letce silně omezena. Nastoupil do Prádelny a čistírny Brno jako technik strojů.

Zemřel 4. prosince 1982 v Brně ve věku 65 let. Rehabilitován politicky i morálně v roce 1991 a následně byl povýšen do hodnosti plukovníka, bohužel již „in memoriam“.

Československá vyznamenání udělená plukovníku Františku Trejtnarovi:

Československý válečný kříž 1939-45 4x

Československá medaile Za chrabrost 5x

Československá medaile Za zásluhy I. stupně

Československá Pamětní medaile se štítky Francie a Velká Británie

Vyznamenání Velké Británie udělená plukovníku Františku Trejtnarovi:

Air Crew Evrope Star

War Medal

Program:

Po celý den bude na hřišti před školou a sokolovnou postaven výjimečný exponát:

Nelétající maketa stíhačky Spitfire Mk.IXc ve skutečné velikosti.

Dovezen, postaven a předveden díky Czech Spitfire Club.

10.00 hod – otevření výstav v budově sokolovny a školy:

- František Trejtnar – život ve fotografii a faktech – sál sokolovny
- Autentická výstroj a vybavení letců RAF – vystaví KVH Pětačtyřicátka Brno, KVH 276th Sqdn. (reenacter) RAF z.s. – sál sokolovny
- Tábor anglických a československých vojáků ve Velké Británii – předvede Muzeum Čs. branné moci Česká Třebová – hřiště před školou a sokolovnou
- Aktivní zálohy Armády ČR

Masarykova základní škola a mateřská škola Kunvald – Den otevřených dveří

(výstavy ve třídách)

- Osobnosti Kunvaldu ve fotografii a faktech
- Letectví a kosmonautika očima dětí kunvaldské školy a Základní speciální školy Neratov se sídlem v Bartošovicích v Orlických horách
- Kunvald a okolí do roku 1948 ve fotografiích a na pohlednicích
- Plastikové modely letadel a vojenské techniky – vystavuje KPM Žambercký divočák z.s.

Všechny výstavy budou uzavřeny v 17.00 hod.

13.00 hod – oficiální zahájení Vzpomínky na plukovníka Františka Trejtnara

- Odhalení pamětní desky v prostoru Kunvaldského Slavína za účasti významných hostů a hudebního doprovodu Dechového orchestru ZUŠ Petra Ebena Žamberk

15.00 hod – Vystoupení plk. gšt. PhDr. Eduarda Stehlíka MBA

- sál sokolovny

16.15 hod - Promítání filmu „Tmavomodrý svět“

- sál sokolovny

19.00 hod - 21.00 hod – Swingový koncert „Big Band Letohrad“ doplněný vystoupením stepařů

- sál sokolovny

Vstup na celý doprovodný program zdarma. Občerstvení zajištěno.